

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5Csp/103/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319202098
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2021:6319202098.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bratislava, Bajkalská 30, IČO 31 335 004 proti žalovanému G. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D., U. XXX/XX o zaplatenie 27 108,16 Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 19 131,03 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie úrokov z úveru z a m i e t a.

III. Žalobcovi sa p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 27 108,16 Eur pozostávajúcej z istiny 25 892,55 Eur, vyčísleného úroku 1 080,61 Eur, poplatkov za poistenie 135,-Eur spolu s úrokom z úveru vo výške 6,09 % ročne zo sumy 25 892,55 Eur od 22. 02. 2019 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 27 108,16 Eur od 22. 02. 2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovaným dňa 12. 03. 2018 uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX (ďalej len „zmluva“), ktorou bol žalovanému poskytnutý medziúver vo výške 30 000,-Eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 228,70 Eur, ktoré bol povinný platiť na konto stavebného sporenia vždy do 15. dňa v mesiaci. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 76,45 Eur a 6,09 % ročný úrok medziúveru vo výške 152,25 Eur. Dňa 30. 04. 2018 podpísali dodatok č. 1 k zmluve, ktorým žalovaný potvrdil prijatie do rizikového životného poistenia typu A a poplatok za poistenie predstavoval sumu 15,-Eur. Žalovanému bol poskytnutý medziúver vo výške 26 221,58 Eur a splátka na úroky predstavovala sumu 133,07 Eur. Základom pre výpočet splátky úroku za medziúver bola suma skutočne poskytnutého medziúveru. Žalovaný nedodrжал dohodnuté zmluvné podmienky a medziúver prestal riadne a včas splácať, preto ho žalobca listom zo dňa 11. 01. 2019 vyzval na doplatenie omeškaných splátok a zároveň ho upozornil, že v prípade ich nedoplatenia bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Dlžné splátky neboli doplatené, preto žalobca dňa 21. 02. 2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti žalobca zúčtoval nasporenú sumu 329,03 Eur so sumou poskytnutého medziúveru, čo predstavuje sumu 25 892,55 Eur (dlžná istina). Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavovala 27 153,16 Eur a pozostávala z istiny 25 892,55 Eur, nezaplatených úrokov 1 080,61 Eur, poistenia 135,-Eur a poplatkov 40,-Eur, ktoré si žalobca neuplatňuje. Žalovaný dlžnú sumu neuhradil, preto sa žalobca domáhal svojho nároku súdnou cestou a žiadal zaviazat žalovaného na zaplatenie sumy 27 108,16 Eur spolu s úrokom z úveru vo výške 6,09 % ročne zo sumy 25 892,55 Eur od 22. 02. 2019 do zaplatenia,

s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 27 108,16 Eur od 22. 02. 2019 do zaplataenia a náhrady trov konania.

2. Ako dôkazy označil zmluvu o spotrebiteľskom úvere, dodatok k zmluve, všeobecné podmienky pre stavebné sporenie, výpis z účtu stavebného sporenia, výpis z účtu medziúveru, upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a amortizačnú tabuľku.

3. Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom č.k. 5Csp/103/2019-103 zo dňa 14. 01. 2020, ktorým súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 27 108,16 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 27 108,16 Eur od 22. 02. 2019 do zaplataenia, to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 500,-Eur bezhotovostne vždy do 25. dňa v mesiaci na účet žalobcu od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s čo i len jednou splátkou sa stáva splatným celý dlh naraz (výrok I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 90,50 %. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 13CoCsp/15/2020-156 zo dňa 24. 03. 2021 rozsudok okresného súdu vo výroku I. potvrdil, vo výrokoch II. a III. zrušil. V odôvodnení rozsudku uviedol, že za situácie, ak dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplátou za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platiť úroky až do zaplataenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplataenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že ich výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovený úrok (cena peňazí) nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplataenia istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Ak súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti (v časti úroku z úveru vo výške 6,09 % ročne po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru) zamietol, jeho rozhodnutie je predčasné a nezodpovedá aktuálnej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky premietnutej do uznesenia sp. zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16. júna 2020. Z týchto dôvodov výrok, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá (výrok II.) a súvisiaci výrok o trovách konania (výrok III.) zrušil a vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 31. 08. 2021, na ktoré sa nedostavil žalobca, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s prejednaním a rozhodnutím veci v jeho neprítomnosti ani žalovaný, ktorú svoju neúčast' neospravedlnil ani požiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, preto súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti. Pri rozhodovaní súd vychádzal z listinných dokladov nachádzajúcich sa v súdnom spise, ktoré boli stranám sporu doručené a ich obsah nebol spochybnený, najmä zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, všeobecných podmienok pre stavebné sporenie, výpisu z účtu stavebného sporenia, výpisu z účtu medziúveru a amortizačnej tabuľky.

5. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

6. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

7. Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že žalobca ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom dňa 12. 03. 2018 uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX (ďalej len "zmluva"), na základe ktorej mu poskytol medziúver do splnenia podmienok na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutia úveru. Tento medziúver mu bol poskytnutý pri úrokovej sadzbe 6,09 % ročne, pri RPMN 6,44 %, priemernej RPMN 9,99 %, odplate 7,29 %, s výškou mesačnej splátky 152,25 Eur, splatnosťou splátky 15. dňa v mesiaci, počte splátok 155, výškou mesačného vkladu stavebného sporenia 76,45 Eur, spolu mesačná splátka 228,70 Eur a celková čiastka medziúveru 55 808,37 Eur. Žalovanému bol následne poskytnutý medziúver 26 221,58 Eur a podľa dodatku k zmluve mal splátky predstavujúce úroky platiť vo výške 133,07 Eur, pričom ich počet zostal rovnaký 155. Podľa čl. X zmluvy má žalobca ako veriteľ právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom v prípade, ak je dlžník v omeškani s platením čo i len jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru je veriteľ oprávnený účtovať úrok z omeškania podľa zmluvy z celého zostatku dlhu s príslušenstvom a pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti sa splatná istina, úroky a poplatky úročia úrokom z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve. Zo zmluvy ani zo všeobecných obchodných podmienok nevyplýva povinnosť spotrebiteľa platiť úroky až do úplného zaplatenia istiny (je upravené iba platenie úroku z omeškania).

8. Zmluvu, ktorú žalobca so žalovaným uzavreli je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú zmluvu. Je zrejmé, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ vzhľadom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť a vo väčšine prípadov ide o formulárové zmluvy, čo platí aj v tomto konaní.

9. Podľa výpisu z účtu medziúveru bol žalovanému poskytnutý medziúver 26 221,58 Eur,. Dlžná suma ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti bola 27 108,16 Eur, z toho nesplatená istina predstavovala 25 892,55 Eur, úrok z úveru 1 080,61 Eur a poplatky 135,-Eur.

10. Podľa amortizačnej tabuľky bol žalovaný vo fáze medziúveru povinný zaplatiť úroky z úveru spolu vo výške 20 625,85 Eur (155 splátok po 133,07 Eur). Žalovaný zaplatil sumu započítanú na úroky vo výške 414,21 Eur a rozsudkom č.k. 5Csp/103/2019-103 bola žalobcovi priznaná suma nezaplateného úroku vo výške 1 080,61 Eur. Dovolací súd vo svojom rozhodnutí sp.zn. 5Cdo 42/2020 dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Súd tak v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu uvedeného v rozsudku č.k. 13CoCsp/15/2020-156 a rozhodnutia najvyššieho súdu zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku vo výške 19 131,03 Eur predstavujúcu rozdiel úroku z medziúveru podľa zmluvy a amortizačnej tabuľky, a zaplateného a priznaného úroku (20 625,85 Eur - 414,21 Eur - 1 080,61 Eur = 19 131,03 Eur) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, s tým, že nedokáže vyčísliť, v akej časti bola zamietnutá žaloba o zaplatenie úrokov nad priznanú sumu z dôvodu, že chýbajú vstupné údaje pre tento výpočet, najmä kedy žalovaný zaplatí dlžnú istinu a koľko by činili úroky z úveru podľa žaloby od 22. 02. 2019 zo sumy 25 892,55 Eur sadzbou 6,09 % ročne do zaplatenia.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pretože mu bolo vyhovené nielen ohľadne nároku na zaplatenie istiny, ale aj väčšiny príslušenstva pohľadávky vo forme úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a žaloba bola zamietnutá len v časti úrokov prevyšujúcich dohodnuté úroky v zmluve o úvere, ktoré nie sú vyčísliteľné konkrétnou sumou. Ak žalobca uspel s nárokom na istinu a celé príslušenstvo pohľadávky vo forme úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov okrem časti úrokov z istiny, ktorých výška ku dňu rozhodnutia súdu nie je vyčísliteľná, je odôvodnené považovať žalobcu

za úspešnú stranu v spore v celom rozsahu a priznať mu plnú náhradu trov konania. O výške účelne vynaložených trov konania bude podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na tunajší súd (§ 362 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).